

Informaatio- ja tukiportaali

Kansallinen lupapalvelu ja informaatio- ja tukipalvelu -hankkeen osapalvelu

Noora Sipilä, erikoistutkija, Kansallisarkisto
Hanke-esittely ja learning cafe -työpaja
2.11.2016 Sitran torni

KANSALLISARKISTO

Esityksen sisältö

- Informaatio- ja tukiportaalin tausta lyhyesti:
rajaukset ja laajennukset FMAS-aikaiseen palveluun
- Toteutettava portaali tiivistetysti:
 - Mitä portaalissa on
 - Kenelle portaali on suunnattu
 - Mihin palvelutarpeeseen se vastaa
- Suunnitellut sisällöt ja toiminnallisuudet
- Learning cafe -työskentelyn aloitus

Muutos FMAS-hankkeesta

- Rajaus sosiaali- ja terveysalan tietovarantoihin
- Tieteellisen tutkimuksen lisäksi
 - päätöksentekoa tukeva tutkimus
 - kaupalliset tarkoitukset
- Viranomaisrekisterien ja tilastoaineistojen lisäksi
 - terveys- ja sosiaalipalvelutuotannon data
 - biopankkidata
 - rajoitetusti henkilötunnuksen sisältävät valtakunnallisesti edustavat kysely-, haastattelu- ja terveystilastusaineistot (ns. väestötutkimukset)

Toteutettava portaali tiivistetysti

- Verkkosivusto, jossa
 - tietoa sosiaali- ja terveysalan käyttörajoitteisista aineistoista
 - tietoa niiden hyödyntämisestä tutkimuksessa ja kehittämistoiminnassa
 - lupapalvelut koottuna yhteen ympäristöön
- Kehitetään olemassa olevasta lainsäädännöstä käsin, mutta huomioidaan käyttötarkoitukseen mahdollisesti tulevat laajennukset
- Portaali on aineistojen hyödyntäjille suunnattu pysyvä, ajantasainen, kattava, helposti löydettävä ja monikäyttöinen tietopankki

Käyttäjät

- Tutkijat

- Tietoa ja tukea tutkimuksen toteuttamisesta koko tutkimuksen elinkaaren ajan

- Lääketeollisuus ja muut yritykset

- Tietoa voimassa olevan lainsäädännön sallimista mahdollisuuksista aineistojen käytöstä kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa

- Korkeakoulut → palvelun tietosisältö opetuksessa

- Viranomaiset → vertailutieto lupaprosessista, tieto- ja neuvontapyyntöjen vähentyminen

- Kansalaiset → aineistojen käytön läpinäkyvyys

Palvelutarve

- Tutkimuksen tukipalvelut hajanaisia ja viranomaislähtöisiä
- Joitain alueellisesti koordinoituja palveluita
- ReTki:n toiminta päättynyt 2014
- Aineistojen hyödyntämisestä muussa kuin tieteellisessä tutkimuskäytössä hyvin vähän tietoa

Portaalin tavoitteena on:

- Koota olemassa oleva tieto selkeäksi kokonaisuudeksi, joka kattaa koko tutkimuksen elinkaaren
- Tuottaa uutta sisältöä tarvittavista aiheista
- Koota yhteen ympäristöön kaikki lupapalvelut

Suunnitellut sisällöt 1/2

Portaalissa tietoa:

- Saatavilla olevista erityyppisistä aineistoista
- Saatavilla olevista datakatalogeista
- Eri aineistojen ja niiden yhdistämisen tarjoamista
 - tutkimuksellisista mahdollisuuksista ja
 - tutkimuksen toteuttamistavoista
→ esimerkiksi tutkimuksen vaiheita kuvaavat visualisoinnit
- Lupamenettelyistä, lupien ehdoista, lupapalveluista
→ miten erityyppisiä aineistoja saa tutkimuskäyttöön ja muihin tarkoituksiin

Suunnitellut sisällöt 2/2

- Aineistojen luovutustavoista ja käyttöympäristöistä
- Vastuista ja velvoitteista saadun tutkimusaineiston hallinnassa koko aineiston elinkaaren ajan
- Muuntyyppisten tutkimuslupien ja eettisen arvioinnin tarpeesta
- Tietosuojasta ja muusta lainsäädännöstä ja eettisistä periaatteista
- Tyypillisistä tutkimusasetelmista tutkimusesimerkkeineen
- Innovatiivisista tutkimusaihioista

Toiminnallisuuksia ja sisältöjä

- **Pääsy palveluihin:** Sähköinen lupapalvelu, etäkäyttöympäristö, metadatakatalogit
 - **Tilastotietoa lupapalvelusta:** myönnetyt käyttöluvut tieteenaloittain, viranomaisittain, käsittelyajat jne.
 - **Rekisteriselosteet lupapalvelusta**
 - **Termipankki**
-
- **Ajankohtaista-osio:** tietoa koulutuksista, tapahtumista, uusista julkaisuista, lainsäädännöstä jne.
 - **Keskustelufoorumi:** mahdollistaa tutkijoiden verkostoitumisen, vaatii kirjautumisen
 - **Uutiskirjeen tilaaminen**

Katsaus portaalin demoversioon

Sisältöpääsivut:

- Tutkimuksen tueksi
- Innovaatiotoiminnan tueksi
- Aineistot
- Aineistojen käyttöluvat
- Tietoa tutkimuksesta
- Katsauksia muualta

Learning cafe -työskentely

- Mitä sisältöjä ja toiminnallisuuksia tarvitaan ja kaivataan aineistojen hyödyntämisen tueksi
- Keskustellaan, ideoidaan, kommentoidaan yhdessä, kirjoitetaan tuotokset ylös, lopuksi yhteenveto
- Jakaannutaan neljään ryhmään
- Kierretään ryhmän kanssa keskustelupöydästä toiseen

Learning cafe -pöydät

1. Tutkimuksen suunnitteluvaiheen tietotarpeet:
Nykytila – palvelutarve – ratkaisut
2. Tutkimuksen toteutusvaiheen tietotarpeet:
Nykytila – palvelutarve – ratkaisut
3. Verkkoportaali palvelumuotona sosiaali- ja terveysdatan tietovarantojen toissijaiskäytön tukena
4. Sähköinen käyttöilupapalvelu

Kiitos!

Aloitetaan yhdessä työpajatyöskentely!

